

Tidig höstsådd följt av hög temperatur innebär förhöjd risk för rödsotvirus

Nyhet - Växtskydd
18.09.2020

Årets skördeperiod har i många områden varit gynnsam och inneburit att höstsådden startat förhållandevis tidigt. Samtidigt har medeltemperaturen för första halvan av september varit hög, ca 2 grader över den normala. Sammantaget betyder detta för sådder utförda före 10-15 september, att bladlusbevakning blir angelägen! Varför det?

Jo, rödsotvirus är en virussjukdom som kan bli allvarlig i stråsåd och gräs. Då angreppen blir kraftiga kan skörden bli obefintlig i de värst angripna områdena och för fältet som helhet resultera i mindre än halv skörd. Smittkällan är ofta gräsmarker och vallar där viruset kan "leva förhållandevis ostört". Förflyttningen av viruset till spannmålsfälten ombesörjs av bladlöss av olika arter – mestadels havrebladlus, sädesbladlus och grönstrimmig gräsbladlus vilkas förmåga att flyga blir större med ökande temperatur. Generellt kan sägas att skördebortfallet i spannmål blir större ju tidigare på säsongen som grödan smittas. Tidig virusöverföring kan resultera i att plantan inte får förmågan att sätta något ax medan infektion efter stråskjutningen inte anses påverka skördens storlek. Av höstspannmålsslagen anses höstkorn mest känsligt följt av höstvet, rågvete och råg i fallande ordning.

Genom att "ha näsan i marken" och titta på plantorna i motljus har man störst chans att få syn på de

svårupptäckta lössen. Egna observationer tillsammans med Växtskyddscentralernas bevakningsresultat får utgöra beslutsunderlag för ev. bekämpning. Om kolonisationen av bladlössen äger rum vid uppkomst och utvecklingen av en bladlusgeneration behöver ca 170 daggrader, betyder detta att risken för virus spridning är störst vid ca 2-bladsstadiet och därefter i ca 4-bladsstadiet, 170 resp. 340 daggrader efter lössens kolonisation.

Då bekämpning bedömts aktuell, är det viktigt att om möjligt använda selektiva insekticider i rekommenderad dos för att undvika risk för resistensutveckling samt också att använda rejäl vattenmängd, 150-200 l/ha. Vid behov av upprepade bekämpningar skall det eftersträvas att använda ett preparat med annorlunda verkningsätt.